

ΕΘΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΨΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Δελτίο Καλών Πρακτικών Διαφύλαξης της ΄Αυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

1. Τίτλος

Ποιος είναι ο τίτλος της Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της ΄Αυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς;

Στο πεδίο αυτό παρατίθεται ο τίτλος με τον οποίο αναγνωρίζεται η Καλή Πρακτική από όσους τη δημιούργησαν και την εφάρμοσαν.

2. Σε ποια/-ες κατηγορία/-ες εντάσσεται η Καλή Πρακτική Διαφύλαξης; (δυνατότητα περισσότερων της μιας επιλογών)

- ☐ Ερευνητικό Πρόγραμμα
- ☐ Δράση ευαισθητοποίησης/ανάδειξης
- ☐ Πρόγραμμα συμμετοχικής καταγραφής/συμμετοχικής πολιτιστικής χαρτογράφησης
- ☐ Δομή Μαθητείας/Εκπαίδευσης
- ☐ Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα/εκπαιδευτική δράση/project για μαθητές
- ☐ Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για ενήλικους
- ☐ Εκπαιδευτικό εργαλείο για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά που αξιοποιεί νέες τεχνολογίες (π.χ. εικονική ή επαυξημένη πραγματικότητα).
- ☐ Δράση Εναλλακτικού/Πολιτιστικού Τουρισμού
- ☐ Σύγχρονη δημιουργία (δημιουργικός ή πολιτιστικός τομέας) που εμπνέεται από την άυλη πολιτιστική κληρονομιά
- ☐ Προγράμματα διαφύλαξης ή/και ανάδειξης πολιτιστικών τοπίων και χώρων που σχετίζονται με την άυλη πολιτιστική κληρονομιά.
- ☐ Άλλο* (προσδιορίστε)

*Εφόσον είναι αναγκαίο, συμπληρώνεται κατηγορία που δεν αναφέρεται παραπάνω.

3. Σύντομη Περιγραφή της Καλής Πρακτικής (έως 150 λέξεις)

Παραθέστε περιληπτικά τα κύρια χαρακτηριστικά της Καλής Πρακτικής, ώστε κάποιος που δεν γνωρίζει τίποτε γι' αυτήν να κατανοήσει σε γενικές γραμμές τον χαρακτήρα, τους βασικούς της στόχους και τα αποτελέσματά της.

Ως Καλή Πρακτική εννοούμε μια συγκροτημένη δέσμη δράσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο ποικίλων πρωτοβουλιών (μπορεί να σχετίζονται με το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα, την εκπαίδευση, τον τουρισμό, τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου κ.ά.), από ποικίλους δρώντες (φυσικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων με ίδια νομική προσωπικότητα, Ο.Τ.Α., εκπαιδευτικούς οργανισμούς κ.ά.) και στο επίκεντρό τους βρίσκεται μία ή και περισσότερες εκφράσεις της ζωντανής κληρονομιάς, της μνήμης και της ταυτότητας των ομάδων που συμμετέχουν σε αυτές. Μια Καλή Πρακτική δεν είναι απαραίτητο να συνδέεται με ένα ορισμένο Στοιχείο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, αρκεί να συμβάλλει στη διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών για τη διασφάλιση της μετάδοσης εκφράσεων της ζωντανής κληρονομιάς, ιδίως αυτών που ασκούνται μόνο προφορικά (παραδόσεις, θρύλοι κ.ά.), ή μεταδίδονται κυρίως βιωματικά, δηλ. εκτός τυπικής ή μη τυπικής εκπαίδευσης (τεχνογνωσίες κ.ά.).

4. Περιβάλλον εφαρμογής Καλής Πρακτικής

Η Καλή Πρακτική Διαφύλαξης εφαρμόζεται σε φυσικό ή σε ψηφιακό περιβάλλον;

Αν πραγματοποιείται σε φυσικό περιβάλλον παρακαλούμε προσδιορίστε τη γεωγραφική περιοχή εφαρμογής της:

Περιφέρεια (επιλογή από λίστα)

Περιφερειακή Ενότητα (επιλογή από λίστα)

Δήμος/Τοπική Κοινότητα/Οικισμός (εισαγωγή κειμένου)

5. Πεδίο/-α άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς (δυνατότητα περισσότερων της μιας επιλογών)

Ποιο/-α πεδίο/-α άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς αφορά η Καλή Πρακτική:

- ☐ προφορικές παραδόσεις και εκφράσεις
- ☐ επιτελεστικές τέχνες (χορός, μουσική, τραγούδι, λαϊκό θέατρο κλπ)

- ☐ κοινωνικές πρακτικές-τελετουργίες-εορταστικές εκδηλώσεις
- ☐ γνώσεις και πρακτικές που αφορούν τη φύση και το σύμπαν
- ☐ τεχνογνωσία που συνδέεται με την παραδοσιακή χειροτεχνία
- ☐ άλλο*

*Στο πεδίο «άλλο» δίνεται η δυνατότητα στους/στις συντάκτες/-τριες των Δελτίων, σε περίπτωση που κρίνουν ότι η καλή πρακτική διαφύλαξης άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς που περιγράφουν δεν εμπίπτει σε κανένα από τα υπόλοιπα προτεινόμενα πεδία, να αναφέρουν οι ίδιοι/-ες το πεδίο στο οποίο κατά την κρίση τους αυτή εμπίπτει (π.χ. παραδοσιακό παιχνίδι κ.ά.).

6. Η Καλή Πρακτική Διαφύλαξης σχετίζεται με συγκεκριμένο/-α Στοιχείο/-α άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, εγγεγραμμένο/-α ή μη, στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας;

Ναι / Όχι

Αν ναι:

α. με ποιο/-α;

β. Ποια/-ες είναι η/οι κοινότητα/-ες κληρονομιάς; Ενημερώθηκε/-αν για την εφαρμογή της Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης; Αν ναι, με ποιον τρόπο; (έως 100 λέξεις)

γ. Συμμετείχε/-αν η/οι κοινότητα/-ες κληρονομιάς στον σχεδιασμό ή/και την εφαρμογή της δράσης; Αν ναι, με ποιον τρόπο; (έως 100 λέξεις)

7. Λέξεις - Κλειδιά

Οι λέξεις-κλειδιά διευκολύνουν τους/τις ενδιαφερόμενους/-ες να αναζητήσουν περισσότερες πληροφορίες για την Καλή Πρακτική στη βιβλιογραφία, στο διαδίκτυο και σε άλλες πηγές.

8. Φορέας/Φορείς Υποβολής

- Στο πεδίο αυτό παρατίθενται πληροφορίες για τον/τους υπεύθυνο/-ους φορέα/-είς για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (έως 100 λέξεις και επιλογή από λίστα)

Φορέας υποβολής μιας καλής πρακτικής μπορεί να είναι κάθε φυσικό ή/και νομικό πρόσωπο (π.χ. Πολιτιστικός Σύλλογος, Σωματείο, ΟΤΑ, Δημοτική Επιχείρηση, Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία – ΑΜΚΕ, Ερευνητικό/εκπαιδευτικό ίδρυμα κλπ.), κοινότητα/-ες, ομάδα/-ες ή και μεμονωμένο/-α άτομο/-α που συμμετέχει/-ουν στον σχεδιασμό ή/και στην εφαρμογή της Καλής Πρακτικής.

Παράδειγμα: Αν στον σχεδιασμό ή/και την εφαρμογή μιας καλής πρακτικής συμμετέχουν ένας Σύλλογος, μία ΑΜΚΕ και ένα φυσικό πρόσωπο (π.χ. ερευνητής), τότε στο παρόν πεδίο πρέπει να παρατεθούν τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

- Με ποιον ρόλο συνεισέφερε/συνεισέφεραν στον σχεδιασμό ή/και την εφαρμογή της Καλής Πρακτικής (σχεδιασμός, συντονισμός, ευαισθητοποίηση κλπ;) (έως 100 λέξεις);

9. Αναλυτική περιγραφή της Καλής Πρακτικής (έως 700 λέξεις)

Στο πεδίο αυτό παρατίθεται μια ολοκληρωμένη περιγραφή της Καλής Πρακτικής προκειμένου να γίνουν αντιληπτές όλες οι διαστάσεις της. Συγκεκριμένα, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα ακόλουθα σημεία:

α. Στόχοι δράσης.

Αναφέρετε τους στόχους της δράσης (π.χ. ευαισθητοποίηση του κοινού για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά, τεκμηρίωση ενός Στοιχείου άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς κτλ.) και την ανάγκη στην οποία ανταποκρίνεται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή της.

β. Κοινό στο οποίο απευθύνεται η δράση.

Προσδιορίστε την ομάδα-στόχο (π.χ. μαθητές δημοτικού, ηλικιωμένοι κάτοικοι μιας κοινότητας, το ευρύ κοινό κτλ.) και αναφέρετε τα κριτήρια επιλογής της.

γ. Μεθοδολογία που ακολουθήθηκε.

Αναφέρετε τη σειρά των επιμέρους ενεργειών/βημάτων που ακολουθήθηκαν, τα ειδικά εργαλεία που τυχόν σχεδιάστηκαν και αξιοποιήθηκαν (π.χ. ερωτηματολόγια, ψηφιακές εφαρμογές), τις συνέργειες που τυχόν αναπτύχθηκαν (π.χ. με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, με εμπειρογώμονες, ή/και επιστημονικούς φορείς κλπ.) και τους τρόπους με τους οποίους τα παραπάνω τυχόν αναπροσαρμόστηκαν κατά την εφαρμογή της δράσης

δ. Διάρκεια εφαρμογής και δυνατότητα επανάληψης.

Προσδιορίστε τη χρονική διάρκεια από τον χρόνο έναρξής της και αναφέρετε εάν έχει επαναληφθεί και εάν προβλέπεται η επανάληψή, ο εμπλουτισμός, η επικαιροποίησή της κτλ.

10. Με ποιους τρόπους η προτεινόμενη Καλή Πρακτική έχει συμβάλει μέχρι σήμερα στη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς; (όχι λιγότερες από 200, όχι περισσότερες από 500 λέξεις).

Στο πεδίο αυτό πρέπει να παραθέσετε με τρόπο κατανοητό, χωρίς εξειδικευμένη ορολογία και σε μορφή ενιαίου κειμένου (δηλαδή όχι ασύνδετες πληροφορίες, π.χ. με τη μορφή λίστας ή bullets), συγκεκριμένες πληροφορίες (ποιοτικά ή/και ποσοτικά στοιχεία) για τους τρόπους με τους οποίους η Καλή Πρακτική έχει συμβάλει στη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς: π.χ. τεκμηρίωση Στοιχείων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, ενδυνάμωση των κοινοτήτων για τη μεταλαμπάδευση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς στις νεότερες γενιές, ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών και του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου.

11. Με ποιους τρόπους η προτεινόμενη Καλή Πρακτική έχει δείξει ότι μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική αειφορία;

α. Πώς η Καλή Πρακτική έχει δείξει ότι μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική συνοχή;

Π.χ.: ενδυναμώνοντας τους δεσμούς που συνέχουν τις κοινότητες· προωθώντας τη συμπερίληψη ΑμεΑ ή/και άλλων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως προσφύγων και μεταναστών; (έως 150 λέξεις)

β. Η Καλή Πρακτική έχει δείξει ότι μπορεί να συμβάλει στην ευημερία της κοινότητας (π.χ. ενισχύοντας την τοπική οικονομία);

Ναι ☐ Όχι ☐

Αν ναι, εξηγήστε (έως 150 λέξεις)

γ. Η Καλή Πρακτική έχει δείξει ότι μπορεί να συμβάλει στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ή/και στον μετριασμό των επιπτώσεών της;

Ναι ☐ Όχι ☐

Αν ναι, εξηγήστε (έως 150 λέξεις)

12. Θα μπορούσε η Καλή Πρακτική να εφαρμοστεί για τη διαφύλαξη άλλων Στοιχείων άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς εν γένει;

Ναι ☐ Όχι ☐

Αν ναι, εξηγήστε (έως 150 λέξεις)

Η δυνατότητα μιας Καλής Πρακτικής να λειτουργήσει ως πρότυπο (με τις τυχόν απαραίτητες προσαρμογές) για την αξιοποίησή της από άλλες ομάδες ανθρώπων που ενδιαφέρονται να διαφυλάξουν την κληρονομιά τους είναι καθοριστική για τη θετική της αξιολόγηση και την εγγραφή της στο Εθνικό Ευρετήριο. Αναφέρετε πώς η Καλή Πρακτική μπορεί να εφαρμοστεί αυτούσια, ή με προσαρμογές, από άλλες κοινότητες για τη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς.

13. Συμπληρωματικά Τεκμήρια για την εφαρμογή της Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ιστότοποι, δημοσιεύματα, βίντεο, podcast κτλ.)

Στο πεδίο αυτό μπορούν να παρατεθούν διάφορα τεκμήρια που βοηθούν τον αναγνώστη να αποκτήσει μια σφαιρική εικόνα για την Καλή Πρακτική, όπως:

α) **Ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι** προκειμένου ο αναγνώστης του Δελτίου να ανακατευθυνθεί σε δημοσιεύματα, βίντεο και λοιπό υλικό που είναι ελεύθερα διαθέσιμο στο διαδίκτυο, είτε ανήκουν στην κοινότητα είτε όχι (π.χ. βίντεο, αρχεία ήχου, έγγραφα, σκαριφήματα, σχέδια, χάρτες κ.ά.), καθώς και υπερσύνδεσμοι ιστοτόπων (web-sites) ή ιστολογίων (blogs) με σημαντικές πληροφορίες για το Στοιχείο.

β) **Φωτογραφίες**. Μαζί με την υποβολή του Δελτίου πρέπει να υποβληθούν και μέχρι 10 φωτογραφίες (ανάλυσης 1080 x 1080 pixels και πάνω). Διευκρινίζεται ότι επί των φωτογραφιών

δεν πρέπει να αναγράφεται καμία πληροφορία. Οι λεζάντες που αντιστοιχούν στις φωτογραφίες πρέπει να παρατίθενται σε ξεχωριστό πεδίο της φόρμας.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Για το οπτικό και ηχητικό υλικό (φωτογραφίες, βίντεο, ηχογραφήσεις κλπ.) που θα συνυποβληθεί **είναι υποχρεωτική η συμπλήρωση και αποστολή υπογεγραμμένης υπεύθυνης δήλωσης παραχώρησης**. Θα δίνονται αναλυτικές οδηγίες εντός της ηλεκτρονικής φόρμας για τη συμπλήρωση της δήλωσης.

γ) **Επιπρόσθετο υλικό.** Αν κριθεί αναγκαίο, οι συντάκτες/-τριες έχουν τη δυνατότητα να παραθέσουν επιπρόσθετο υλικό, το οποίο όμως πρέπει να συμπληρώνει όσα αναφέρονται στο Δελτίο και να μην αναπαράγει αναλυτικότερα όσα ήδη παρατίθενται στο Δελτίο.

14. Συντάκτες/ Συντάκτριες

Εδώ παρατίθενται τα στοιχεία επικοινωνίας του/των ατόμου/-ων που είναι υπεύθυνο/-α για τη σύνταξη του Δελτίου Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Επισημαίνεται ότι η Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας θα επικοινωνεί με τους φορείς υποβολής και τους συντάκτες/-τριες που αναγράφονται στο Δελτίο Καλής Πρακτικής.

Απαραίτητη για την υποβολή του Δελτίου Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι η συμπλήρωση [Υπεύθυνης δήλωσης](#) (μέσω της ιστοσελίδας <https://www.gov.gr>) στην οποία, ανάλογα με την περίπτωση, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να δηλώσουν τα εξής:

- **Περίπτωση 1:** Αν ο/η συντάκτης/-τρια είναι εκπρόσωπος του/των φορέα/-ων σχεδιασμού και εφαρμογής της δράσης για την οποία υποβάλλεται το Δελτίο Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, συμπληρώνεται το παρακάτω κείμενο:

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι υποβάλλω το παρόν Δελτίο Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς με τον τίτλο ως εκπρόσωπος του, φορέα σχεδιασμού και εφαρμογής της δράσης.»

- **Περίπτωση 2:** Αν ο/η συντάκτης/-τρια **δεν** είναι εκπρόσωπος/-οι του/των φορέα/-ων σχεδιασμού και εφαρμογής της δράσης για την οποία υποβάλλεται το Δελτίο Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, αλλά του/της έχει ανατεθεί από αυτόν/-ούς η σύνταξη και υποβολή του Δελτίου, συμπληρώνεται το παρακάτω κείμενο

«Δηλώνω υπεύθυνα ότι δεν είμαι εκπρόσωπος/-οι του/των φορέα/-ων σχεδιασμού και εφαρμογής της δράσης και υποβάλλω το Δελτίο Καλής Πρακτικής Διαφύλαξης της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς με τη σύμφωνη γνώμη του/των φορέα/-ων υποβολής που αναφέρονται σε αυτό.»